

POLITIET

Sør-Vest politidistrikt

Offentlig

Hatkriminalitet

Anmeldt hatkriminalitet 2022

Sør-Vest politidistrikt

Mars 2023

Innhold

1. Innledning	3
2. Sammendrag	4
2.1.1. Åsted	4
2.1.2. Kriminalitetstype/statistikk grupper	4
2.1.3. Fornærmet og gjerningsperson	5
2.1.4. Metode.....	5
3. Saker per geografisk driftsenhet.....	6
3.1.1. Statistikkgruppe Hatefulle ytringer straffeloven § 185	7
3.1.2. Andre statistikk grupper.....	7
3.1.3. Grunnlag alle saker.....	8
3.1.4. Hatkriminalitet i sosiale medier	8
4. Dommer 2022	9
4.1.1. Konfliktråd.....	14
5. Aktuelt	14
6. Oppsummering og trender	15

1. Innledning

Hatkrimrapporten 2022 er den fjerde årsrapporten for Sør-Vest politidistrikt. Rapporten søker å gjenspeile tidligere rapporter for lettere kunne fange opp utviklingstrender.

I 2022 ble det anmeldt 75 hatkrimsaker i Sør-Vest politidistrikt. I 2021 var antall anmeldte saker 53. Trenden så langt i 2023 er lik. Det er en betydelig økning i antall anmeldte hatkrimsaker i årets to første måneder sammenlignet med samme tidsrom i 2022.

Riksadvokatens rundskriv nr. 1 2023¹ omtaler også i år hatkriminalitet under sentrale prioriteringer i avsnitt med overskrift; Hatkriminalitet og kriminalitet rettet mot pressen, politikere og aktører i rettsvesenet mv. Saker under sentrale prioriteringer er det "*i utgangspunktet ikke rom for å nedprioritere*"

I tillegg til de vernede gruppene skal vi også ha fokus på straffbare ytringer rettet mot politikere og samfunnsdebattanter. Saker med trusler og vold mot dommere- aktører i rettsvesenet samt særlig utsatte yrkesgrupper kan kreve særskilt prioritering.

Sommeren 2022 kom "Mangfold, dialog og tillit" – Handlingsplan for politiets arbeid 2022-2025² Handlingsplanen skal styrke politiets arbeid på området, samt sørge for at politiets mangfolds arbeid videreutvikles. Handlingsplanen omfatter både det interne og eksterne arbeidet. Handlingsplanen har en rekke tiltak rettet mot hatkriminalitet og diskriminering. Tiltak 15 og 16 omhandler kompetanse og kunnskap om hatkriminalitet, samt bruken av statistikk og analyse av anmeldt hatkriminalitet. Tiltak 17 er gjennomføringen av undervisningsopplegget Rettferdig politi - dialog, kommunikasjon og konflikthåndtering. Handlingsplanen har i tillegg tiltak som beskriver behovet for mangfoldskoordinator i alle politidistrikt, innbyggerstemmen - politiets dialog med innbyggerne og innbyggermedvirking ved utvikling av politiets tjenester.

Ytringsfrihetskommisjonen kom i 2022 med sin andre rapport; NOU 2022:9³ " En åpen og opplyst offentlig samtale". Rapporten tar for seg flere sider av vår ytringsfrihet, også sider som direkte berører politiet i sin tjenesteutførelse. Hva skal en polititjenesteperson tåle å bli utsatt for av smakløse kommentarer under tjenesteutførelse? Hva er en straffbar forulemping og hva må aksepteres. Kommisjonen anbefaler en endring i ordlyden av straffelovens § 185. Hensikten med anbefalingen er å gjøre lovteksten mer forståelig ved å erstatte ord som "forhåne og "ringeakt" med et mer moderne språk. Det foreslås også å ha en bedre beskrivelse av hva som er en straffbar hatefull ytring i lovteksten.

"Påtalemyndigheten skal bidra til å sikre en fri og uavhengig presse ved å sørge for adekvat etterforskning og nedleggelse av tilstrekkelig strenge påstander for domstolene ved trusler eller vold mot representanter for pressen. I et demokratisk samfunn er dette av grunnleggende betydning" RR nr1 2023

¹ <https://www.riksadvokaten.no/wp-content/uploads/2023/02/M%C3%A5I-og-pri-2023-.pdf>

² <https://www.politiet.no/globalassets/03-rad-og-forebygging/hatkriminalitet/mangfold-dialog-og-tillit.pdf>

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2022-9/id2924020/?ch=1>

2. Sammendrag

2.1.1. Åsted

I likhet med 2021 er omfanget av anmeldte hatkriminalitet størst i de store byene. I Stavanger politistasjonsdistrikt er det flest saker i sentrumsnære områder. En overvekt av de straffbare forholdene er begått i forbindelse med uteliv/fest. To saker er anmeldt i Søre-Ryfylke politistasjonsdistrikt.

Samme trend som i Stavanger sees i Haugesund politistasjonsdistrikt. Flertallet av de straffbare forholdene skjer i sentrumsnære områder i tilknytning til uteliv/fest. I Karmøy politistasjonsdistrikt er det kun én anmeldt sak.

I Sandnes politistasjonsdistrikt er trenden lik på noen områder. Flertallet av sakene skjer sentrumsnært. I Sandnes er ikke sakene i like stor grad koblet opp mot uteliv/fest slik som Stavanger og Haugesund. I Egersund politistasjonsdistrikt er det registret en sak – grov kroppskrenkelse som fant sted i Egersund sentrum. For Jæren politistasjonsdistrikt er to av de seks anmeldte forholdene antisemittisme ved plakatoophenging. Ellers ingen klar trend i forhold til åsted.

I Stord politistasjonsdistrikt er de anmeldte forholdene mer spredt geografisk og det er ingen klar trend. Her er to av fem forhold tagging av antisemittistisk innhold på bygning.

Det er heller ikke i 2022 registret hatkrimsaker i GDE Sauda, Suldal, Etne & Vindafjord.

2.1.2. Kriminalitetstype/statistikk grupper

0658- Hatefulle ytringer – hudfarge, nasjonal/etnisk opprinnelse

0660- Hatefulle ytringer – seksuell orientering

0658- Hatefulle ytringer – religion og livssyn med

0660- Hatefulle ytringer – kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, transperson

0661 -Hatefulle ytringer- nedsatt funksjonsevne

1751- Kroppskrenkelse

1754– Kroppsskade

0555- Vold mot offentlig tjenestemann

0561- Forulemping av offentlig tjenestemann

1674- Trusler

1683- Hensynsløs adferd

2851- Skadeverk

2.1.3. Fornærmet og gjerningsperson

Kjønn fornærmet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Offentlig/org/firma		1	3	5	6	8	5
Kvinne	8	6	3	9	12	17	17
Mann	10	12	7	17	19	28	47
Totalt	18	19	13	31	37	53	69

Tidligere hatkriminalrapporter fra Sør- Vest politidistrikt viser at menn er oftere utsatt for hatkriminalitet enn kvinner. Samme trend sees i 2022. Gjerningsperson i sakene er i all hovedsak menn.

Gjerningsperson	
Mann	Kvinne
71	6

2.1.4. Metode

Sakene er hentet ved uttrekk av Pal Strasak. For å være sikker på at alle hatkriminalsakene blir fanget opp, er det gjort søk på tre forskjellige måter.

1. Søk i statistikk grupper
2. Søk på saker merket Hatkriminal
3. Søk i sakskategori

Sakene er deretter sortert i Excel. For å luke ut mulige feilkodede saker er sakene manuelt gjennomgått i BL.

Søk i Pal Strasak gav til sammen 75 anmeldte saker. Ingen saker er fjernet fra datagrunnlaget ved manuell gjennomgang grunnet feilkoding. Manuell gjennomgang av sakene ble utført fra 2019 pga feilkoding. Tallene i årene forut for 2019 kan derfor ikke direkte sammenlignes med nyere tall. Manuell gjennomgang av sakene gjør at vi får et bedre kunnskapsgrunnlag og kan sortere bort de som åpenbart er feilkodet som hatkriminalitet.

Rapporten tar for seg anmeldte saker kodet som hatkriminalitet. Rapporten viser kun saker som ved uttrekksdato fra Pal Strasak var kodet som hatkriminalitet. Dette er en svakhet da saker som på et senere tidspunkt i etterforskningen kodes som hatkriminalitet ikke vil bli fanget opp i årsstatistikken.

3. Saker per geografisk driftsenhet

Det ble i 2022 registret hatkriminaliteter i alle geografiske driftsenheter unntatt Sauda-Suldal og Etne-Vindafjord. Flest saker ble registret i Stavanger og Ryfylke. Alle driftsenhetene har hatt økning i antall anmeldte saker bortsett fra Stord som kommer ut likt som i 2021.

Stavanger & Ryfylke	Jæren, Sandnes & Dalane	Karmøy & Haugesund	Stord
36	21	12	5

Driftsenhet	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	% endring 2021/22	% endring 2016/22
Haugesund og Karmøy	2	21	12	13	10	9	12	33 %	500 %
Jæren, Sandnes og Dalane	16	12	22	22	15	12	21	75 %	31 %
Sauda-Suldal og Etne-Vindafjord	1	2	2	3	1	0	0	0 %	-100 %
Stavanger og Ryfylkeøyene	16	13	16	24	10	27	36	33 %	125 %
Stord	0	2	1	2	2	5	5	0 %	500 %
Uspesifisert	0	0	1	2	1	0	1	100 %	100 %
Totalsum	35	50	54	66	39	53	75	42 %	114 %

3.1.1. Statistikkgruppe Hatefulle ytringer straffeloven § 185

Religion, livssyn	Hudfarge, etnisk/nasjonal opp.	Seksuell orientering	Kjønnsidentitet/uttrykk/transperson	Nedsatt funksjonsevne	Antisemittisme
5	25	8	1	2	5

Det er øking i anmeldte hatefulle ytringer fra 31 saker i 2021 til 46 saker i 2022. For vernegrunnlag seksuell orientering er det en fordobling av antall anmeldte saker fra 4 til 8 saker. For kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, transperson en nedgang fra 3 til 1 anmeldt sak. Hudfarge, nasjonal etnisk opprinnelse går opp fra 20 til 25 saker. Religion og livssyn fra 3 til 5 saker. Alle sakene gruppen religion og livssyn er antisemittisme.

3.1.2. Andre statistikk grupper

Statistikkgruppe	2021	2022
Kroppskrenkelse (grov)	11	12
Kroppsskade	2	2
Trusler	2	2
Hensynsløs adferd	4	4
Skadeverk	1	2
Trusler mot off.tj	0	1
Forulemping av off.tj	1	2
Vold mot off.tj	1	0
Diskriminering	0	1
Tyveri fra person i kollektivtransport	0	1

3.1.3. Grunnlag alle saker

Religion, livssyn	Hudfarge, etnisk/nasjonal opp.	Seksuell orientering	Kjønnsideidentitet/uttrykk/transperson	Nedsatt funksjonsevne	Antisemittisme
6	47	15	4	3	6

Kilde: Politiet

3.1.4. Hatkriminalitet i sosiale medier

Handlingsplanen Mangfold dialog og tillit⁴ fremhever viktigheten av å øke politiets kunnskap og kompetanse om hatkriminalitet som skjer på nett. Disse sakene er i stor grad hatefulle ytringer rettet mot person/gruppe som har særlig vern etter straffeloven. For å kunne etterforske et mulig straffbart forhold må vi å se ytringen i den kontekst ytringen falt. Kontekst må forklares og redegjøres for. I tilfeller der en fornærmet/melder anmelder en hatefull ytring på nett vil vi ofte kun få forklaring rundt den faktiske ytring – det som er sagt eller skrevet. I disse sakene er det viktig å komme tidlig i gang med å sikre artikler/innlegg/filmer på nett før de blir slettet eller redigert.

I 2022 hadde vi 8 anmeldte saker fra internett/sosial medier. De sosiale mediene som går igjen er Facebook, Tik Tok, Instagram, Snapchat og Twitter. Antallet saker anmeldt fra nettet var det samme som for 2021.

⁴ <https://www.politiet.no/globalassets/03-rad-og-forebygging/hatkriminalitet/mangfold-dialog-og-tillit.pdf>

4. Dommer 2022

Dette er dommer fra Sør-Vest politidistrikt. Det er gledelig å se at vi stadig får flere pådømmelser i hatkriksaker. Dommene er listet kronologisk. Sitat fra dommen står i "".

Sør Rogaland tingrett 20.1.22 -21-155710MED-TSRO/TSTA

Grunnlag: I forbindelse med at politiet kom til stedet etter hendelsen beskrevet i postene I og II og i påhør av flere tilfeldig forbipasserende publikummere, uttalt han til politibetjent "NN" at han ikke vill snakke med ham fordi "NN" var en "muslimjævel" som likte muslimer. Ved senere inkvirering i sentralarresten i Stavanger i politibetjentene ... sitt nærvær, kalte han politibetjent "NN" for "jævla pakkis" og "pakkis jævel"

Forut for postene I og II a og b) beskrevne forhold, uttalte han til "NN", "NN", "NN" og "NN" "fuck muslimer"/"fuck dere muslimer" "jeg vil banke dere" eller lignende, på offentlig sted og i påhør/nærvær av andre tilstedeværende og forbipasserende.

Dom: Dømt til 21 dagers fengsel som ble gjort betinget på vanlige vilkår og med en prøvetid på 2 år. Frifunnet for Straffeloven §185 første ledd tredje punktum, jf. annet ledd – jf. post III b) Dømmes for straffeloven § 185 første ledd tredje punktum, jf. Annet ledd.

Sør Rogaland tingrett 2.5.22 – 22-037281MED-TSRO/TSTA

Grunnlag: Søndag 19. september 2021 ca. kl 19.45 på stadion i Jåttåvågen i Stavanger, under en Viking-kamp, ropte han "knekk beina på den jævla negeren" eller liknende i retning av en Bodø/glimt spiller.

Fra dommen: "Utropet ble hørt av de som stod rundt tiltalte, men kunne neppe høres på banen av den det ble rettet mot. Det har ingen betydning for dets straffbarhet jfr. HR-2020-184-Aavsn.21. Utropet ble fremsatt under en fotballkamp med andre supportere tilstede. Det var hørbart for mange av disse og skapte reaksjoner hos mange uten at antallet lar seg fastslå. Det er dermed ingen tvil om at det ble fremsatt i offentlig."

"Utropet fremstår mer som sjikane og forhåning knyttet til hudfarge enn som en meningsytring. Utropet er imidlertid over grensen for det som kan aksepteres av smakløse og ubetenksomme ytringer."

Dom: 18 dager betinget fengsel med prøvetid på 2 år, samt bot på 20.000 kr subsidiært 15 dager i fengsel.

"I straffeskjerpene retning legges vekt på at utropet hadde en sterk forhånende og rasistisk karakter. Det er av allmennpreventive grunner viktig at det reageres mot at slik utrop fremsettes i offentlige sammenhenger som under sportsaktiviteter. Dersom utropet hadde fått tilslutning fra flere vil det skapt en helt uakseptabel situasjon. I foreliggende tilfelle reagerte imidlertid de andre supporterne negativt på utropet"

Sør Rogaland tingrett 11.5.22 -22-019898MED-TSRO/TSDN

Grunnlag: Lørdag 20. februar 2021 på adressen på Klepp, publiserte han en kommentar på NRK Nyheters Facebook-side, der han skrev "Degenerert som faen" under en artikkel om transperson "NN" og hans prosess for å gjennomgå kjønnsbekreftende kirurgi.

Fra dommen: "Sakens bakgrunn gjengis at NRK den 20. februar 2021 publiserte en artikkel på sine internettsider om "NN" og han prosess med å gjennomgå kjønnsbekreftende kirurgi. Artikkelen ble også publisert på NRKs Facebook side. Det er ikke bestridt at ytringen er fremsatt av tiltalte og at ytringen er fremsatt offentlig."

"Retten vurderer at utsagnet "degenerert som faen" objektivt sett fremstår som et forhånende utsagn, eller et utsagn som gir uttrykk for ringeakt. Utgangspunktet for tolkningen av ytringens meningsinnhold er hvordan den alminnelige tilhører eller leser vil oppfatte utsagnet ut fra den sammenheng det er fremsatt i. Retten ser alvorlig på at hendelsen har fått store konsekvenser for fornærmedes psykiske helse og mulighet for livsutfoldelse, herunder at han ikke lenger tør å delta i offentlig debatt om kjønnsidentitet."

Dom: 18 dager betinget fengsel med prøvetid på 2 år. Bot på 1200 kr subsidiært 12 dager i fengsel.

"Når det gjelder tolkningen av selve ytringen "degenerert som faen" er det rettens klare oppfatning at dette er et utsagn som gir uttrykk for en sterk nedvurdering av et annet menneske. Det gir uttrykk for at det noe galt eller sykt med menneske, og at det nedvurderer menneskeverdet til vedkommende; at personen ikke er likeverdig med andre mennesker"

Sør Rogaland tingrett 11.8.22 – 22-086954MED-TSRO/TSTA

Grunnlag: Lørdag 23.oktober 2021 ca. kl 0240 på Torget i Stavanger og kort tid etter i politibilen på vei inn til arresten, ropte han til politibetjent "NN" "nugatti", "neger", "jævla nigger" "slaveneger" "du skulle vært slaven min, neger", eller lignende.

Fra dommen: " Retten er videre overbevist om at tiltalte fremsatte ytringene fortsettlig. Tiltalte gjentok de rasistiske ytringene flere ganger, og han hadde til hensikt at politibetjentene skulle høre dem. Tiltalte hadde følgelig også forsett om at ytringene ble fremsatt overfor en som ble rammet av dem. Uten at det har betydning for skyldspørsmålet eller straffeutmålingen, bemerker retten at den mener at ordet "nugatti" også ble brukt av tiltalte med henvisning til "NN" `s hudfarge, og at tiltalte hadde til hensikt at det skulle oppfattes slik. I lys av konteksten og de senere uttalelsene fremstår det som gjennomtenkt at tiltalte valgte å bruke nettopp ordet "nugatti" da han svarte "NN"

Dom: Dømt til samfunnsstraff i 45 dager- subsidiært 20 dager i fengsel for to andre forhold i tillegg til straffeloven §185.

"I forarbeidene til bestemmelsen i straffeloven § 185 første ledd tredje punktum er det uttalt at ytringene bestemmelsen tar sikte på å ramme, "har et mindre skadepotensial enn tilsvarende utsagn som spres i det offentlige rom" Strafferammen er derfor satt til ett år, mens den etter første punktum er tre år. Retten er enig i disse betraktningene, men peker på at det likevel er snakk om grovt nedsettende karakteristikk hvor allmennpreventive hensyn gjør seg gjeldene. Det må få betydning for straffutmålingen."

Sør Rogaland tingrett 22.8.22 -22-092081MED-TSRO/TSDN

Grunnlag: Torsdag 25. november 2021 ca. kl 04.10 utenfor adressen "NN" Sandnes, uttalte han til politibetjent "NN" blant annet:

-se, en jævla utlending -jævla svarting

-jævla svarting, å, ble du lei deg nå? -jævla muslim eller lignende.

Dom: Tiltalte ble sammen med flere andre forhold dømt til fengsel i 9 måneder.

"Utsagnene som beskrevet er forhånende og retter seg direkte mot fornærmedes etnisitet og hudfarge, jf. straffeloven §185 første ledd, jf. annet ledd bokstav a. Utsagnene overstiger utvilsomt terskelen for straffeansvar etter bestemmelsen"

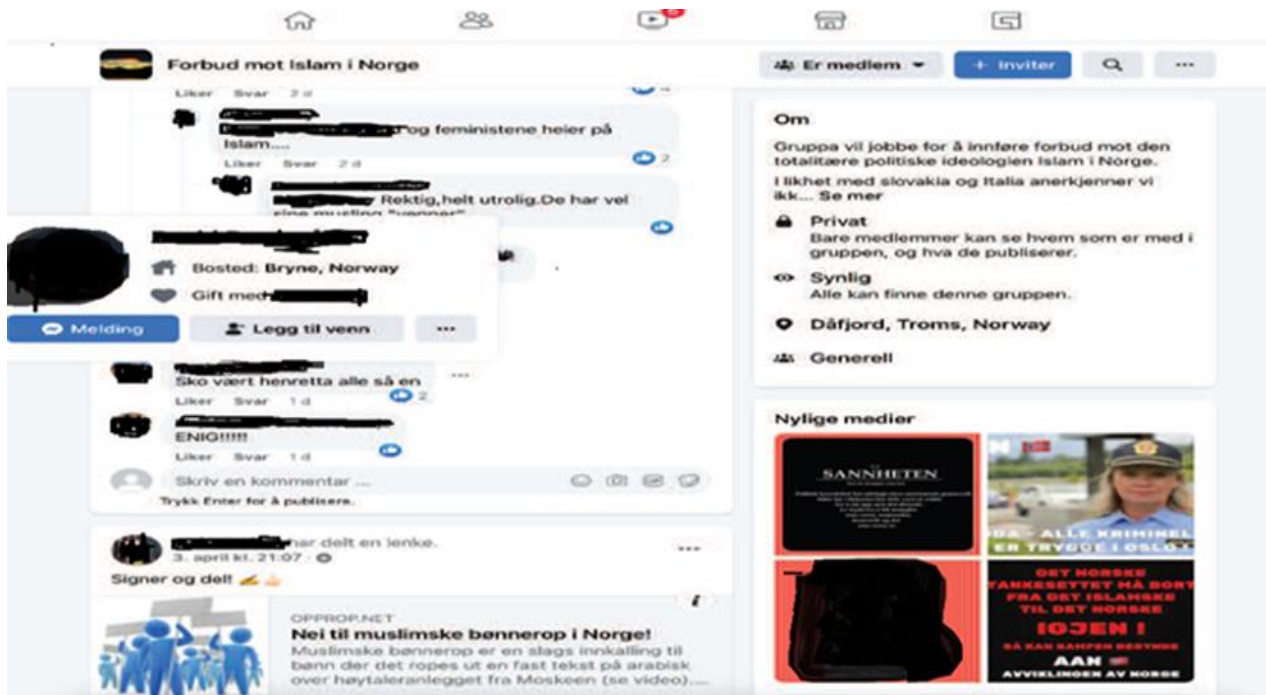
Sør-Rogaland tingrett 25.10.22 – 22-123234MED-TSRO/TSDN

Grunnlag:

Tirsdag 5. april 2022 kl 23.06 På Facebook-gruppen "Forbud mot Islam i Norge" – skrev han under innlegget "til helvete med Islam i Norge" følgende: "sko vært henretta alle så en".

Tilståelsesdom – dømmes i tråd med påstand til 18 dager betinget med prøvetid på 2 år – dømmes til å betale bot på 20.000 kr subsidiært- 15 dager fengsel.

"Retten finner ikke at utsagnet vernes av ytringsfriheten. Ytringen har ikke noe til felles med den kjerneverdi ytringsfriheten skal beskytte. Retten finner klart at utsagnet "sko vært henretta alle som en" er en straffbar ytring etter straffeloven §185. Utsagnet fremmer hat og ringeakt mot muslimer som gruppe"

Kilde: Politiet

Haugaland og Sunnhordaland tingrett 8.12.22 – 22-145217MED-THOS/THAU

Tilståelsesdom

Grunnlag: Lørdag 5. mars 2022 ca. kl 01.15 i en politibil i Haugesund i nærvær av politibetjent "NN", uttalte han bl.a. "jævla japse", "homojapse", "jævla kineser fra Stavanger", "fuck you, jævla homo faen japse" og "eg skal faen meg knulle alle japser og utlendinger" til politibetjent "NN".

Fra dommen: "Uttalelsene var etter rettens syn sterkt krenkende overfor politibetjent "NN" da det var tale om sjikanøse og rasistiske utsagn i form av rene personangrep mot ham grunnet etnisitet. Skjellsordene innebærer også en forulemping av politibetjent "NN" som offentlig tjenestemann under hans utførelse av tjenestehandling og fremmet mot han på grunn av denne."

Dom: Dømt til fengsel i 24 dager jf. straffeloven §79 bokstav a. og til å betale saksomkostninger på 4000 kr. Han ble i tillegg til § 185 – hatefulle ytringer, dømt for trusler og forulemping av offentlig tjenestemann.

"Uttalelsene var etter rettens syn sterkt krenkende overfor pb. "NN" da det var tale om sjikanøse og rasistiske utsagn i form av rene personangrep mot ham grunnet etnisitet. "Etter høyesteretts praksis nyter rent sjikanøse eller rasistiske ytringer i form av rene personangrep på utsatte enkeltpersoner eller grupper et helt beskjedent grunnlovsvern- om noe vern overhode- i avveiningen mot diskrimineringsvernet som også er en viktig menneskerett" jf. HR-2020-2133-A avsnitt 41."

Haugaland og Sunnhordaland tingrett av 9.12.22 – 22-11757MED-THOS/TLEI

Grunnlag: a) Tirsdag 13.juli 2021 ca. kl 08.40 inne på adressen ... på Stord ropte han flere ganger "jævla homo" eller lignende.

b) Fredag 3.september 2021, ca. kl 1730 på ... på Stord ropte han "jævla pakkis og neger" eller lignende.

Ytringene var rettet mot polititjenestemann som konfronterte domfelte med et straffbart forhold på sin fritid.

Fra dommen: "Tiltalte fremmet videre forsettlig en diskriminerende og hatefull ytring mot "NN" på grunn av hans hudfarge, og også her er ytringen forsterket ved at han brukte ordet "jævla" foran "pakkis" og "neger" Retten finner ikke at ytringen er fremsatt offentlig slik dette begrepet skal forstås i straffelover §185 første ledd første setning, men finner at den rammes av samme ledds tredje punktum, da ytringen falt i andres nærvær."

Dom: Tiltalte ble domfelt for disse to forholdene sammen med en rekke andre til tvunget psykisk helsevern.

Haugaland og Sunnhordaland tingrett 14.12.22 – 22-063256MED-THOS/THAU

Grunnlag: Lørdag 24. april 2021 ca. kl 20.39 på adressen ... i Haugesund ved inngangsdøren til utestedet Brakstad, spyttet han dørvakt "NN" i ansiktet, viste ham fingeren og sa "jævla nigger" "jævla nigger du tror du er konge" "din jævla negerdritt" og eller lignende til "NN". Han sa også "du er på feil plass" og "dra til helvete".

Fra dommen: "Retten finner at tiltaltes utsagn mot fornærmede utvilsomt var rasistiske og sjikanøse ytringer som innebar et angrep på fornærmede og grov nedvurdering av ham som person på grunn av hans hudfarge og etnisitet".

Dom: 28 dagers fengsel som gjøres betinget med prøvetid på 2 år. Ubetinget bot på 24.000 kr subsidiært – 15 dager fengsel. Ble tillegg domfelt for §271. Dømmes til oppreisningserstatning på 10000 kr.

"Fornærmede var på jobb, og ytringene som ble gjentatt hølytt flere ganger med mange andre til stede- var rettet mot ham som yrkesutøver under utførelsen av jobben som dørvakt. Fornærmede har krav på et særskilt vern mot handlinger som dette og det vektlegges i utmålingen"

4.1.1. Konfliktråd

To saker er behandlet i konfliktråd. Begge saker har vernegrunnlag kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk/transperson. I begge sakene var fornærmede og gjerningspersoner under 18 år.

1. Hensynsløs adferd. Bakgrunnen for saken er fornærmedes deltagelse i et TV program. Dagen etter TV sendingen fikk fornærmede en melding på sin Instagram konto lydende "Din jævla ekle transe. Fyfaen så ekkelt drep deg sjøl jævla slut" Fornærmede er 15 år. Gjerningspersonen er 16 år

"Saken ble behandlet i Konfliktråd med innfridd avtale. Partene snakket ut og siktede ba om unnskyldning og sier han angret. Siktede sier at han vil jobbe for å motvirke at andre i hans vennekrets fremsetter hatefulle ytringer".

Kilde: Politiet

2. Kroppskrenkelse. Fornærmede er transperson. Han ble spyttet i ansiktet av to unge gutter, dyttet i bakken og slått. Gjerningspersonene var ukjente og volden skjedde uprovosert. Gjerningspersonene hang seg opp i utseende til fornærmede og hvordan han gikk kledd. Fornærmede og gjerningspersonene er alle 16 år. Saken ble overført Konfliktrådet og gjerningspersonene ble underlagt ungdomsoppfølging.

5. Aktuelt

I uke 43 utdannet SVPD åtte instruktører i undervisningsopplegget Rettferdig politi. Rettferdig politi er utviklet i Oslo politidistrikt, og deretter videreutviklet og tilpasset øvrige politidistrikt.

Undervisningsopplegget er forankret i tiltak 17, i handlingsplanen Mangfold, dialog og tillit⁵. Opplæringen Rettferdig politi skal heve politiets kompetanse innen konflikthåndtering, dialog og kommunikasjon i møte med etniske og religiøse minoriteter

⁵ <https://www.politiet.no/globalassets/03-rad-og-forebygging/hatkriminalitet/mangfold-dialog-og-tillit.pdf>

Den lokale opplæringen hadde oppstart i uke 44. Det var på forhånd bestemt at 1 linje operative mannskap, forebyggere, grensekontroll, samt arrest og fremstilling var prioritert opp mot gjennomføring. Undervisningen ble i tillegg gjennomført for operasjonsentralen.

I uke 17 skal det avholdes et to dagers kurs/opplæring innen fagfeltet hatkriminalitet for utvalgte tjenestepersoner i Sør-Vest politidistrikt. Opplæringen er i regi av Nasjonalt kompetansemiljø for hatkriminalitet (tidligere Hatkrimgruppen). Kompetansemiljøet skal besørge kompetanseheving innen hatkriminalitet i alle politidistrikt. Det lokale teamet skal så bidra med kompetanseheving og rådgivning innenfor fagfeltet. Hatkrimopplæringen er et av tiltakene i handlingsplanen "Mangfold, dialog og tillit"

6. Oppsummering og trender

Antall anmeldte hatkrimsaker er økende. Fra 2016 til 2022 ses en prosentvis øking på 114 prosent. Over 50 prosent av sakene som anmeldes er rasistisk motivert. 47 av sakene var i kategorien hudfarge/etnisk nasjonal opprinnelse. Kategorien seksuell legning var nest størst med 15 saker. Det har også vært økning i saker anmeldt etter straffeloven § 185. Vi ser i 2022 en økning i sakene med straffbart antisemittisk innhold. Vi har over tid hatt flere tilfeller av tagging, samt utdeling/opphenging av plakater med høyrenasjonalistisk innhold. Majoriteten av disse tilfellene er vurdert til ikke å falle inn under hatkriminalitet, men kan like fullt anmeldes som for eksempel skadeverk. Hvert enkelt forhold må alltid vurderes for seg.

Hatkriminalitet utøves i all hovedsak av menn mot menn. Den største gruppen gjerningspersoner er i alderen 13-22 år. Dersom gjerningspersonene er under 22 år er det større sannsynlighet for at det er flere gjerningspersoner sammen om lovbruddet. Hatkriminalitet forekommer oftest i de større byene og i forbindelse med uteliv/fest og større sjanse for beruselse.

Trenden for saker begått på sosiale medier forholder seg som i 2021. Sakene må ha høy prioritet. Følgene av å bli utsatt for hatefulle ytringer i kommentarfelt og andre debattfora på nett kan medføre at enkelt personer vegrer seg for å delta i den offentlige debatt.

Tallene fra 2022 viser også en svak økning i anmeldte forhold der polititjenestepersoner blir utsatt for hatkriminalitet under tjenesteutførelse. I tillegg til politiet er vektere og taxisjåfører yrkesgrupper som oftere utsettes for hatkriminalitet. For alle yrkesgruppene nevnt over handler det om rasistisk motiverte ytringer, trusler og vold.

Hatkrimrapporten 2022

Utgitt: Mars 2023

Utgiver: Felles enhet for kriminalitetsforebygging

ISBN: xxx

Foto: xxx